

GMINA MIEJSKA IŁAWA

Biuro Rady Miejskiej
WPŁYNĘŁO
Data 17.10.2025. godz. 13⁰⁰
Podpis _____

Komisja Problematyki Społecznej

Młodzieżowa Rada Miasta Iławy

Czym jest Młodzieżowa Rada Miasta i na czym polega rola radnych?

Młodzieżowa Rada Miasta *jest reprezentacją młodzieży zamieszkującej teren miasta Iławy, która ma charakter inicjatywny, konsultacyjny oraz działa w celu wspierania i upowszechniania idei samorządności wśród młodzieży.* Powołana została przez Radę Miejską w Iławie na mocy uchwały nr X/103/24 z dnia 19 grudnia 2024 r.

Rada wpływa na rozwój polityki młodzieżowej, stwarza możliwości nawiązywania współpracy, służy jako miejsce wymiany doświadczeń i opinii, a także wypracowuje rekomendacje młodzieży, które są następnie przekazywane władzom.

Młodzieżowa Rada Miasta (MRM) to sposób na systematyczne działanie obywatelskie młodzieży w swojej społeczności. Najważniejszym celem istnienia Młodzieżowej Rady Miasta jest zwiększenie zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi w sprawy publiczne na poziomie lokalnym.

Rola MRM

Młodzieżowa Rada Miasta jest organem, która zapewnia udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą na poziomie lokalnym.

Dorośli radni, urzędnicy często potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów i rozwiązań różnego rodzaju problemów z adresatami projektowanych działań. Istnienie Młodzieżowej Rady Miasta pozwala na dialog między młodzieżą, a przedstawicielami Rady Miejskiej, co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Rekrutacja do Młodzieżowej Rady Miasta Iławy.

Trwała od 30.05.2025 r. do 23.06.2025 r. otrzymaliśmy 7 zgłoszeń i wszystkie zostały przyjęte przez powołaną komisję wyborczą. Komisja wyborcza została powołana przez Burmistrza zarządzeniem Nr 0050-68/2025 Burmistrza Miasta Iławy z dnia 20 maja 2025 roku w następującym składzie:

1. Dorota Kamińska – I Zastępca Burmistrza Miasta Iławy
2. Małgorzata Gawińska – inspektor w Urzędzie Miasta Iławy
3. Wojciech Jankowski – Rada Organizacji Pozarządowych
4. Anna Pogodowska - Radna Rady Miejskiej w Iławie

ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA IŁAWA

5. Michał Stawski - Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Obywatelskich
6. Oliwia Gapska - Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Iława
7. Jagoda Zielińska - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 1 im. M. Kopernika w Iławie
8. Igor Stawski - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnym im. M. Konopnickiej w Iławie
9. Eryk Domeracki - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Olimpijczyków w Iławie
10. Wiktoria Romanowska - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie
11. Julia Klinicka - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów w Iławie
12. Damian Osmański - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Branżowej Szkoły I Stopnia w Iławie
13. Weronika Dumkiewicz - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Zespołu Szkół im. Bohaterów Września 1939 Roku w Iławie
14. Hubert Kontowski - przedstawiciel samorządu uczniowskiego Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie

Spotkanie członków Komisji odbyło się 21.05.2025 r. o godzinie 15¹⁵ w budynku Wydziału Polityki Społecznej.

Kryteria wyboru członka MRM Iławy

1. Doświadczenie w zakresie działalności społecznej (np. wolontariat, działalność w samorządzie szkolnym, organizacjach pozarządowych).

Miejska Komisja Wyborcza ustaliła następujący sposób punktacji tego kryterium:

- Kandydat na radnego MRM Iławy udziela się w jednorazowych akcjach organizowanych przez szkołę – 1 pkt.
- Kandydat na radnego MRM Iławy udziela się w powtarzalnych akcjach organizowanych przez szkołę – 2 pkt.

ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA ŁAWA

- Kandydat na radnego MRM Ławy udziela się w jednorazowych działaniach pozaszkolnych – 1 pkt.
 - Kandydat na radnego MRM Ławy udziela się w powtarzalnych działaniach pozaszkolnych – 2 pkt.
 - Kandydat na radnego MRM Ławy jest inicjatorem oraz wykonawcą różnych działań/wydarzeń szkolnych – 3 pkt.
 - Kandydat na radnego MRM Ławy udziela się długoterminowo w organizacji/instytucji, która realizuje działania pozaszkolne – do 2 lat – 3 pkt., do 3 lat – 4 pkt., powyżej 3 lat – 5 pkt.
2. Zaprezentowanie realnego planu, uwzględniającego wpływ na poprawę sytuacji młodzieży w Ławie.

Miejska Komisja Wyborcza ustaliła następujący sposób punktacji tego kryterium:

- Ocena negatywna – 0 pkt.
- Ocena dostateczna – 3 pkt.
- Ocena bardzo dobra – 5 pkt.
- Plan nierealny do wykonania (brak pełnego opisu, brak argumentów potwierdzających możliwość realizacji) – 0 pkt.
- Plan możliwy do realizacji w części (w opisie znajdują się informacje uzasadniające część planowanych do realizacji działań) – 3 pkt.
- Realny plan działania (w opisie znajdują się pełne informacje dotyczące planu działania) – 5 pkt.

Wyniki pierwszej rekrutacji:

Skład MRM

1. Jakub Bodnar - SP nr 3 w Ławie
2. Natalia Gapska - ZS im. Bohaterów Września 1939 Roku w Ławie
3. Alina Kocięda - SP nr 3 w Ławie
4. Zuzanna Polak - ZSO w Ławie
5. Lena Szczudło - ZS im. Konstytucji 3 Maja w Ławie
6. Aleksandra Sibon - ZS im. Konstytucji 3 Maja w Ławie
7. Michalina Szydłowska - SP nr 1 w Ławie

ul. Niepodległości 13, 14-200 Ława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA IŁAWA

W skład Młodzieżowej Rady Miasta powinno wejść 15 radnych, wybranych według zasad Ordynacji Wyborczej, która jest załącznikiem do Statutu MRM Iławy - Uchwała nr X/103/24 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 19 grudnia 2024 r.

Członkami rady mogą być osoby, które w dniu wyborów nie ukończyły 19 roku życia i na stałe zamieszkują na terenie miasta Iławy.

Po wakacjach uruchomiliśmy dodatkową rekrutację do MRM, zarządzeniem nr 0050-104/2025 z dnia 5 września 2025r. Burmistrza Miasta Iławy w sprawie dodatkowej rekrutacji na członków Młodzieżowej Rady Miasta Iławy.

Tym razem rekrutacja trwała od 05.09.2025 r. do 26.09.2025 r.

Otrzymaliśmy 6 zgłoszeń od młodych osób jednak komisja wyborcza została zwołana na 15 października br.

Jakie będą zadania Rady?

Radni biorą udział w spotkaniach Rady – co najmniej raz w miesiącu, a tym samym reprezentują głos swoich rówieśników na szczeblu lokalnym. Reprezentanci będą też w pierwszej kolejności zapraszani do udziału w projektach i działaniach związanych z partycypacją obywatelską młodych ludzi.

Organizacja MRM

Organem MRM jest Prezydium, które składa się z:

- 1) Przewodniczącego MRM,
- 2) Wiceprzewodniczącego MRM,
- 3) Sekretarza MRM.

MRM wybiera Prezydium spośród radnych MRM.

Młodzieżowa Rada Miasta Iławy spotyka się co najmniej raz w miesiącu. Posiedzenia MRM organizuje opiekun MRM.

Zapewnienie widoczności swoich działań

Działalność Młodzieżowej Rady Miasta powinna być widoczna w społeczności miejskiej i szkolnej. Istotną rolę w dbaniu o dobry wizerunek Młodzieżowej Rady odgrywają trzy podstawowe

ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA ŁAWA

instytucje: szkoła, urząd miasta i oczywiście sama Młodzieżowa Rada. Działania Młodzieżowej Rady Miasta kierowane są do młodzieży, stąd bardzo istotne jest, by dysponowała ona narzędziami komunikacji z uczniami na terenie miasta.

Korzyści z działania MRM dla młodzieży:

1. Możliwość realizowania pomysłów uatrakcyjnających życie w społeczności lokalnej.
2. Stworzenie grupy lokalnych liderów, reprezentujących młodzież.
3. Zwiększenie wpływu na decyzje podejmowane przez urzędników, a dotyczące młodzieży.
4. Lepszy przepływ informacji między młodzieżą, a władzami miasta.
5. Możliwość komunikowania swoich potrzeb i problemów władzom miasta.
6. Podniesienie jakości informowania młodzieży o tym, co ważnego dzieje się na terenie miasta.

Korzyści z działania MRM dla szkoły:

1. Praca Młodzieżowej Rady Miasta włącza szkołę w życie społeczności lokalnej i ułatwia współpracę między uczniami z różnych placówek.
2. Działania Młodzieżowej Rady widoczne w szkołach wpisują się w zadania szkoły, jakie nakłada na nie podstawa programowa kształcenia ogólnego.

Młodzieżowe Biuro Projektów

1. proces przygotowania miejsca

W połowie marca zakończony został remont podłogi. Wymieniona została cała nawierzchnia pomieszczenia ze względu na nieprzyjemny zapach w biurze. Materiały budowlane pozyskano jako darowiznę od ławskiego przedsiębiorcy. Prace remontowe zostały wykonane przez fundację Helpfull Poland z Ławy również bezpłatnie w ramach pracy wolontarystycznej.

2. podjęte i zrealizowane działania

W okresie od kwietnia odbyły się spotkania opiekuna Młodzieżowego Biura Projektów z młodzieżą z różnych środowiska i ławskich szkół. Spotkania odbywały się w poniedziałki i środy w godzinach od 15⁰⁰ do 18⁰⁰ (godziny i dni zostały ustalone na spotkaniach z młodzieżą).

ul. Niepodległości 13, 14-200 Ława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA ŁAWA

W trakcie tych spotkań pracowano w sposób partycypacyjny z młodzieżą nad koncepcją funkcjonowania biura.

3. działania w trakcie

Do chwili obecnej (30 września) odbyło się 37 spotkań opiekuna Młodzieżowego Biura Projektów z młodzieżą. Opracowano koncepcję funkcjonowania Biura na potrzeby młodzieży:

zmiana wystroju pomieszczenia świetlicy; wybrany został sprzęt, w który doposażono Biuro. Młodzież proponowała swoje elementy wyposażenia, kolory ścian, wystrój zewnętrzny witryn, inicjatywy do realizacji. Ze względu na liczne i różne grupy młodzieżowe, praca nad powyższymi obszarami trwała kilka tygodni.

W Wydziale Polityki Społecznej UM opracowano założenia konkursu na inicjatywy młodzieżowe pn.: „Młodzi młodym”, to mikrodatalce na pomysły działań młodzieżowych w Ławie. Głównym celem konkursu było wzmocnienie postaw prospołecznych młodzieży poprzez:

- organizację działań wpływających na wzrost umiejętności społecznych, umiejętności obywatelskich, poczucie własnej wartości, poczucie kompetencji, samoocenę,
- aktywizację młodzieży za pomocą działań przez nich samych zaplanowanych i wykonanych z adekwatnym do wieku i zasad bezpieczeństwa z udziałem dorosłego,
- zwiększenie kompetencji młodych mieszkańców z terenu miasta Ława w zakresie samodzielnego przygotowania i realizacji oddolnych inicjatyw społecznych,
- nabycie wiedzy na temat idei partycypacji obywatelskiej, a także znaczenia współpracy z innymi, pomagania innym, wolontariatu.

Informacja o konkursie oraz o spotkaniach informacyjnych w biurze została rozesłana do ławskich szkół oraz samorządów uczniowskich. Na spotkaniach z młodzieżą omawiane były zasady konkursu, formularze na inicjatywy młodzieżowe. Konkurs został ogłoszony przez Wydział Polityki Społecznej w ostatnich dniach kwietnia br. i trwał do końca czerwca 2025 r.

W maju uruchomiliśmy rekrutację do Młodzieżowej Rady Miasta Ławy, informacje również zostały przekazane do szkół, samorządów uczniowskich, a także do organizacji pozarządowych, których cele działania wskazywały na działania na rzecz młodzieży. Informacje o funkcjonowaniu Młodzieżowej Rady Miasta był omawiany na spotkaniach w biurze.

ul. Niepodległości 13, 14-200 Ława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA IŁAWA

W czerwcu opiekun Biura z grupą młodzieży pomalowali ściany w pomieszczeniu, zostało ono też wyposażone w telewizor, konsolę do gier i internet – wg potrzeb młodzieży.

W sierpniu w Młodzieżowym Biurze Projektów rozpoczęto realizację inicjatyw młodzieżowych, które zostały złożone w ramach minigrantu „Młodzi Młodym”, realizowanych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Iława w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 – 2027:

W międzyczasie opiekun Biura pracował nad pozyskanie dotacji na działania Biura.

- I. Pozyskano dotację z Urzędu Marszałkowskiego na realizację zadania publicznego pt.: „Wzmocnienie aktywności społecznej iławskiej młodzieży”, realizatorem jest stowarzyszenie Forum Animatorów Społecznych:

Okres realizacji zadania od czerwiec - grudzień 2025. Kwota dofinansowania to 18 750,00 zł, wartość całkowita 22 300,00 zł

Celem działań jest stworzenie aktywnej grupy młodzieży tworzącej Młodzieżową Radę Miasta Iławy (MRM), wzmocnienie ich aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych, poprzez zwiększenie umiejętności w diagnozowaniu problemów społecznych otoczenia, kreowania inicjatyw młodzieżowych w okresie od czerwca do grudnia 2025 roku.

W ramach zadania publicznego będą odbywać się warsztaty z zakresu kompetencji społecznych i obywatelskich, spotkania z ekspertami pracy z młodzieżą, spotkania z pracownikami Urzędu Miasta Iławy (Burmistrz, Skarbnik Miasta, Kierownik Wydziału Polityki Społecznej), spotkania z przedstawicielami jednostek miejskich w celu poznania od „zaplecza” jak powinna wyglądać organizacja wydarzeń kulturalno – sportowych oraz spotkania z reprezentantami iławskich organizacji pozarządowych, spotkania z ciekawymi (dla nich) ludźmi, spotkania z Radnymi. W ramach zadania zorganizujemy również seminarium/ forum młodzieżowe na temat działalności społecznej i obywatelskiej młodych ludzi (12 listopada 2025). W ramach powyższej dotacji zaplanowane są kolejne lokalne inicjatywy na rzecz społeczności młodzieży iławskiej, które wypłyną w trakcie pracy nad diagnozą problemów młodzieży w Iławie. Zamierzamy wesprzeć 5 takich inicjatyw (każda o wartości 1200,00 zł) sfinansowane z dotacji.

- II. Opracowano wniosek dotacyjny do Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Inicjatyw Młodzieżowych realizowanego przez Elbląskie Stowarzyszenie Inicjatyw Pozarządowych.

ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA ŁAWA

Wniosek został wypracowany z grupą młodych mieszkańców Ławy oraz ZHP, jako partnerem formalnym. Wniosek pod tytułem: „Aktywna młodzież w Ławie”. We wniosku zostały zawarte cykle szkoleniowe dla przyszłych młodzieżowych radnych, tj. warsztaty z zakresu kompetencji społecznych, wśród nich:

1. zajęcia obywatelskie mające na celu wyłonienie liderów grupy MRM, 16 godzin;
2. zajęcia z partycypacji obywatelskiej, 12 godzin;
3. warsztaty z promocji i informacji, 8 godzin;
4. warsztaty z techniki i metod diagnozowania lokalnej społeczności, 8 godzin;
5. warsztaty na temat funkcjonowania klubu wolontariatu, 8 godzin;
6. zajęcia na temat organizacji wydarzeń i imprez, 8 godzin.

Ponadto zaplanowano wyjazd do Centrum Młodzieżowego „Wymiennikownia” w Gdyni oraz do Ostródy, aby poznać dobre praktyki funkcjonowania miejsc dla młodych ludzi. Termin realizacji od 18.08.2025 r. do 15.11.2025 r. Kwota dofinansowania na powyższe działania to 8000,00 zł.

III. Opracowano wniosek do Ławskiego Centrum Kultury w ramach działania „Kociołek kulturalny”.

Młodzież pozyskała 10 000 zł, na realizację projektu pn. „DJ na lodzie”. We wrześniu dla młodzieży na terenie miasta, odbędą się warsztaty DJ-skie dla max 10 osób, po przeprowadzonych warsztatach zorganizowane zostanie podsumowanie – zabawa DJ-ska na ławskim lodowisku. Podczas tej imprezy młodzież przewidziała festiwal piasków HOLLY, w dwóch turach młodzi ludzie będą mogli się obsypywać proszkami HOLLY. Impreza przewidziana jest na ok 200 osób (uczniów szkół ponadpodstawowych z Ławy). Motywacją było to, że dla tej grupy wiekowej w Ławie nie ma podobnych wydarzeń, jak międzyszkolne imprezy muzyczne. Całość będzie organizowana przez młodych ludzi we współpracy z Ławskim Centrum Kultury oraz Ławskim Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji. Warsztaty DJ-skie są zaplanowane w dniach: 16, 18, 23 i 25.09.2025 r. w MBP. Natomiast koncert DJ-ów z festiwalem kolorów Holi odbędzie się 27.09.2025 r. na ławskim lodowisku.

W sierpniu i wrześniu br. w MBP odbyły się wakacyjne spotkania z młodzieżą:

1. warsztaty kosmetyczne dla nastolatków;

ul. Niepodległości 13, 14-200 Ława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

GMINA MIEJSKA ŁAWA

2. rozgrywki i turniej e-sport FIFA 25;
3. 27 sierpnia spotkanie w sprawie uzgodnienia i dopracowania realizacji działań w ramach dotacji ICK na młodzieżową inicjatywę kulturalną Dj na lodzie;
4. 1 września spotkanie z dyrektorem ICSTiR w sprawie uzgodnienia i dopracowania realizacji działań w ramach dotacji ICK na młodzieżową inicjatywę kulturalną Koncert DJ-ów;
5. 3 września - wspólne spotkanie 3 samorządów uczniowskich ze szkół ponadpodstawowych;
6. 5 września - w sprawie omówienia konkursu grantowego Warmińsko-Mazurski Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych;
7. 10 września - dodatkowe spotkanie dla nastolatków w ramach warsztatów kosmetycznych.

Do niniejszego materiału załączam przewodnik po miejskich centrach młodzieżowych Jak stworzyć przestrzeń dla młodych?

Tworzonych z młodzieżą i dla młodzieży z którym warto zapoznać się też Jak stworzyć przestrzeń dla młodych?

Sporządził:

Wojciech Jankowski

BURMISTRZ
MIASTA ŁAWY

Dawid Kopaczewski

ul. Niepodległości 13, 14-200 Ława

tel. 89 649 01 01, fax. 89 649 26 31

NIP: 744-166-00-83 REGON: 510743456

e-mail: um@umilawa.pl www.miastoilawa.pl BIP: www.bip.umilawa.pl

Zachęcamy do załatwiania spraw online poprzez stronę: www.portal.miastoilawa.pl

Jak stworzyć przestrzeń dla młodych?

**PRZEWODNIK PO MIEJSKICH CENTRACH MŁODZIEŻOWYCH
TWORZONYCH Z MŁODZIEŻĄ I DLA MŁODZIEŻY**

Jak stworzyć przestrzeń dla młodych?

PRZEWODNIK PO MIEJSKICH CENTRACH MŁODZIEŻOWYCH TWORZONYCH
Z MŁODZIEŻĄ I DLA MŁODZIEŻY

SOCCLAB.ORG.PL

Publikacja powstała w ramach Programu YouthCatalyst. Program jest realizowany przez Fundację SocLab oraz finansowany przez National Endowment for Democracy.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Koncepcja i realizacja: Ewa Kasperek, Julek Kruszyłowicz, Kola Moroz-Keczyński, Bartosz Późniak

Redakcja: Ewa Kasperek

Fundacja SocLab, Białystok 2025

Publikacja udostępniona na wolnej licencji

Uznanie autorstwa 4.0 (CC BY 4.0)

Laboratorium Badań
i Działań Społecznych

NATIONAL
ENDOWMENT
FOR
DEMOCRACY

SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

WSTĘP

„Nie ma na nas miejsca”. To zdanie aż za często wybrzmiewa w głowach młodych osób. Chociaż z każdej strony słyszymy, że z młodości trzeba korzystać, bo to „najpiękniejszy czas w życiu”, to coraz mniej jest w niej beztroski, a coraz więcej presji. Żyjemy w czasach epidemii samotności.

Od ilości i natłoku wiadomości, informacji z Internetu, czujemy się często przytłoczeni przez rzeczywistość. Jesteśmy tylko bardziej odizolowani i niezręczni przez naszą alienację. Jesteśmy tym wszystkich zmęczeni, brakuje nam często czasu dla siebie nawzajem, ale bardziej niż nawet czasu, brakuje nam młodym miejsca. Owszem są przestrzenie, które oferują trochę odrębności i prywatności, ale biblioteki są do czytania i nauki, kawiarnie wymagają pieniędzy, a w miejscach w pełni publicznych trudno o odrobinę ciszy i spokoju. Mamy kryzys trzeciej przestrzeni. Poza domem, szkołą (lub pracą), brakuje nam miejsc, w których możemy po prostu być. Nie konsumować, nie rywalizować, nie udowadniać. Najzwyczajniej spotkać się z innymi, porozmawiać, coś wspólnie stworzyć albo pomilczeć bez skrępowania.

A przecież to właśnie z takich miejsc rodzi się coś ważnego: poczucie wspólnoty, bezpieczeństwa, przynależności. Tyle mówi się dziś o „kompetencjach przyszłości”, „potrzebie samorozwoju” czy „edukacji nieformalnej”, a zapomina się, że u ich podstaw leży relacja. A relacje potrzebują przestrzeni.

W odpowiedzi na ten brak powstają **Centra Młodzieżowe**. Miejsca dla młodych, tworzone przez młodych i z myślą o młodych. Ich siłą nie jest nowoczesna infrastruktura czy katalog gotowych zajęć. Ich siłą jest idea otwartości, przystępności i współodpowiedzialności.

Przystępność to bycie blisko, tam gdzie jesteśmy my. Lokalizacja w pobliżu szkół, miejsc zamieszkania czy lokalizacyjnych szlaków. To otwarte godziny i brak barier finansowych.

Otwartość ma dawać nam głos, możliwość decydowania o tym, co dzieje się w przestrzeni. To także gotowość na różnorodność i uczenie się siebie nawzajem.

Współodpowiedzialność to poczucie, że to nasze wspólne miejsce i wspólna sprawa. To zaproszenie do współtworzenia: od pomysłów na warsztaty po decyzje o tym, jak wygląda codzienność przestrzeni. Młodzież nie jest tu „odbiorcą działań”, ale współgospodarzem. To właśnie ta współodpowiedzialność sprawia, że miejsce żyje – bo jest zakorzenione w realnych potrzebach, pomysłach i energii osób, które z niego korzystają.

Nie potrzebujemy kolejnej szkoły lub domu, w którym jest nam kazane co musimy i mamy robić.

Potrzebujemy miejsca dla nas samych. Ci, którzy korzystają z tych przestrzeni, muszą mieć zapewnioną możliwość do samoorganizacji, a wszelkie odgórne zmiany i decyzje powinny być podejmowane wraz z nimi. Jednocześnie dbanie i rozwijanie tego miejsca, jest czymś co powinno wychodzić od młodych, którzy z niego korzystają.

A Centra powinny, tak jak z otwartością, dbać o rozwój zdolności, narzędzi i możliwości jakie młodzież może do tego potrzebować.

Dzięki temu Centra Aktywności Lokalnej dla Młodzieży mogą być czymś więcej niż „placem zabaw” – mogą stać się „domkiem na drzewie”, który wspólnie budujemy, rozwijamy i za który czujemy się odpowiedzialni. Takie miejsce, choć fizyczne, z czasem przeradza się w coś znacznie głębszego: wspólnotę, relację, przestrzeń do wzrastania. To właśnie takie doświadczenie buduje zaangażowanie i sprawczość, które przyciągają kolejne osoby – nie dlatego, że muszą, ale dlatego, że chcą być częścią czegoś ważnego.

Jednak, o ile to wszystko pięknie się czyta, wiemy, że to nie jest takie proste. Centra Aktywności Lokalnej dla młodzieży, to spore przedsięwzięcie i stworzenie ich wiąże się zawsze z wieloma nieprzewidywalnymi wyzwaniem i trudnościami, często specyficznymi konkretnie dla danego miejsca i lokalnej sytuacji.

Wiemy o tym, dlatego nasz zespół działający w ramach projektu Youth Catalyst i z pomocą Fundacji SocLab, zdecydował się opracować ten inspirator.

Nie ma idealnych, uniwersalnych rozwiązań, ani jednej konkretnej metody na zakładanie i organizowanie Centrum Aktywności Lokalnej dla młodzieży, dlatego też uważamy, że o wiele ważniejsze jest pokazanie przykładowych miejsc, zebranie ogólnych wskazówek i porad i opracowanie zbioru przydatnych kontaktów, które pozwolą od czegoś zacząć w budowaniu lub rozwijaniu takiego Centrum w otoczeniu.

Tekst jest oparty o wywiady z osobami prowadzącymi takie centra w Polsce. Zajrzeliśmy do Gdyni, Suwałk i Lublina. Z radością dzielimy się tymi historiami - dla nas są one inspiracją. Mamy nadzieję, że staną się również dla osób czytających tę publikację.

~ Ewa, Julek, Kola i Bartosz

SPISTREŚCI

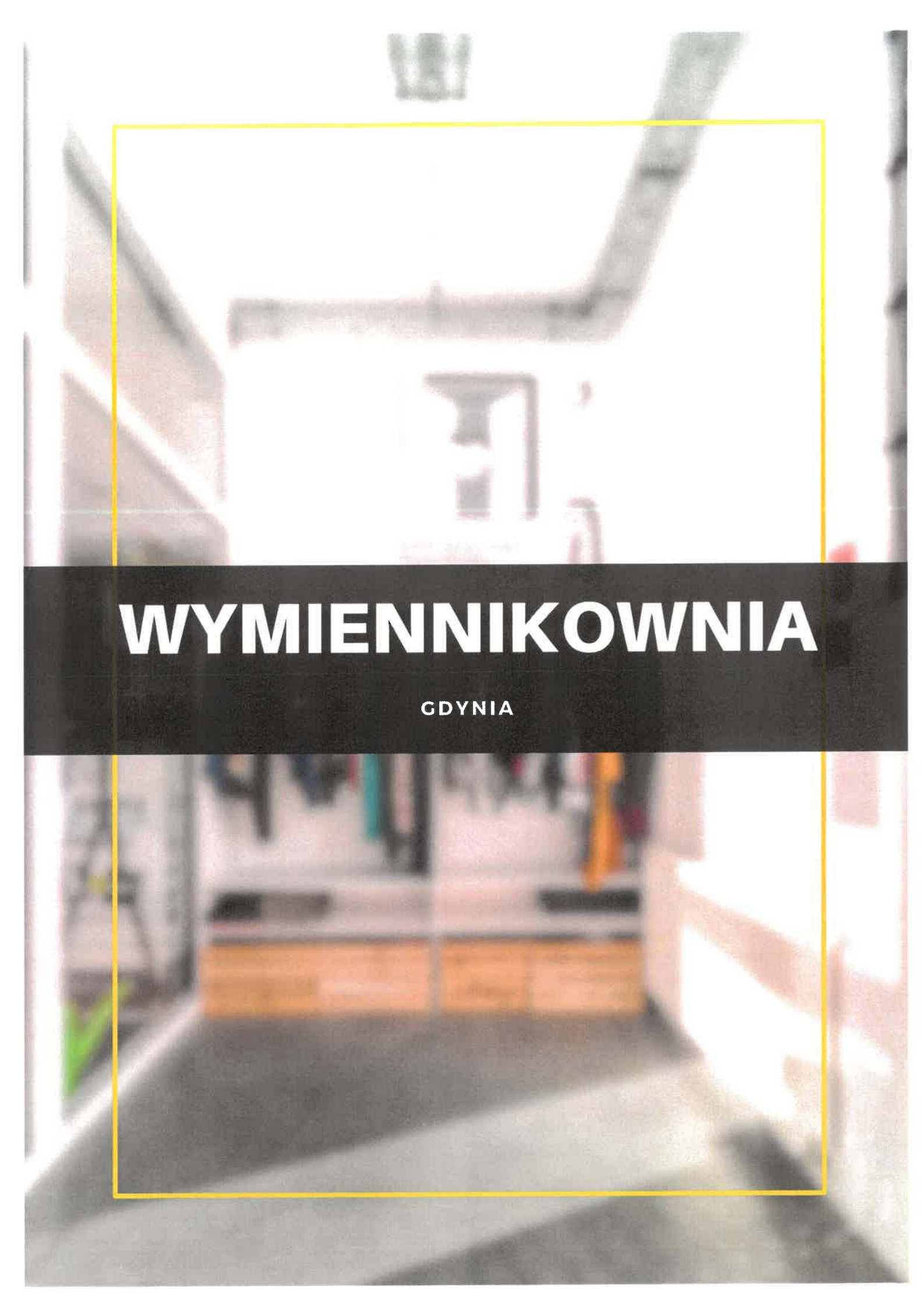
WYMIENNIKOWNIA **STR. 7**

KAWIARENKA MŁODZIEŻOWA **STR. 12**

KOSMOS: PRZESTRZEŃ MŁODYCH & MAŁ **STR. 16**

O FUNDACJI I PROJEKCIE **STR. 22**

KONTAKT **STR. 24**

WYMIENNIKOWNIA

GDYNIA

Młodzieżowe Centrum Innowacji Społecznych i Designu

Wymiennikownia (<https://wymienikownia.org/>), to centrum młodzieżowe prowadzone przez Laboratorium Innowacji Społecznych jednostkę budżetową Urzędu Miasta Gdynia. Formalnie są częścią struktury miejskiej, ale duch miejsca pozostaje otwarty, nieformalny i tworzony razem z młodzieżą. Działają od ponad dekady, a miejsce powstało jako innowacja – eksperyment samorządu z oddaniem przestrzeni młodym osobom.

1. ZAKŁADANIE CENTRUM MŁODZIEŻOWEGO

Początkowo, w 2012 roku, Wymiennikownia była realizowana jako projekt ówczesnego Działu Innowacji Społecznych Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego i współfinansowany przez Szwajcarski Fundusz Współpracy z Nowymi Krajami Unii Europejskiej oraz budżet miasta Gdyni. To właśnie w PPNT odbywały się pierwsze zajęcia, w tym m.in. breakdance oraz lekcje języka angielskiego. Od początku główną ideą było stworzenie miejsca dla młodzieży, w którym będą mogli realizować swoje pomysły i czuć się swobodnie, którego współgospodarzami - nie tylko w kontekście organizowanych zajęć, ale także powierzenia odpowiedzialności za przestrzeń.

Obecna siedziba centrum młodzieżowego została otwarta w październiku 2014 roku. Wcześniej funkcjonowała tam wymiennikownia ciepła, a budynek w ramach przebudowy i remontu został dostosowany do potrzeb młodzieży. Powstały tam m.in. sala ćwiczeń z lustrami, pokój spotkań, otwarta kuchnia z warsztatowym stołem i kącik do oglądania filmów.

Młodzież miała duży udział w organizacji tego miejsca od samego początku. Brali udział w projektowaniu wnętrza, wybrali nazwę, współtworzyli pierwszą identyfikację wizualną i współdecydowali o zasadach działania oraz odwiedzin. Wśród spisanych reguł znalazły się m.in. szacunek i otwartość, co obowiązuje do dzisiaj.

Ponieważ centrum jest częścią jednostki budżetowej miasta, jego działalność prowadzona jest w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i wewnętrzne regulacje samorządu. Dla zespołu oznacza to m.in. konieczność zdania egzaminów służby przygotowawczej czy znajomość i przestrzeganie prawa zamówień publicznych.

Wymiennikownia dysponuje własnym budżetem wydzielonym z budżetu Laboratorium Innowacji Społecznych. Obecnie jest to około 62 000 zł, które przeznaczone jest na materiały oraz wynagrodzenia dla młodzieży prowadzącej zajęcia. O tym, na co zostaną przeznaczone środki, także może współdecydować młodzież – proponując i organizując zajęcia dla rówieśników.

2. ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI

Na początku w centrum było więcej środków i personelu, co pozwalało organizować bardziej rozbudowane działania – zajęcia z break dance'u, jogi, astrologii, a także spływy kajakowe czy wyjazdy pod namioty. Dziś, kiedy zespół liczy tylko dwie osoby, zakres działań musiał się nieco zmienić.

Początkowo w Wymiennikowni odbywały się także lekcje dla klas szkolnych, podczas których rozmawiano m.in. o samoakceptacji. Powstała także strona internetowa oraz profile w mediach społecznościowych, w tym na Facebooku, Instagramie oraz YouTube.

3. FUNKCJONOWANIE CENTRUM NA CO DZIEŃ

Kalendarz działań w Wymiennikowni powstaje oddolnie – młodzi ludzie zgłaszają swoje pomysły na zajęcia i wydarzenia, które następnie wspólnie organizują. Grafik jest elastyczny, zmienia się dynamicznie.

Najaktywniejsi uczestnicy bywają codziennie, ale równie mile widziane są osoby, które wpadają tylko sporadycznie.

W ofercie są m.in. karate, dancehall, sztuki walki, rysunek, gotowanie, a także warsztaty rękodzielnicze czy działania ekologiczne.

Uczestnicy mogą prowadzić zajęcia, ale też po prostu odpoczywać – zrobić sobie herbatę, zdrzemnąć się czy obejrzeć film. Wymiennikownia to miejsce otwarte na młodzież w wieku 13-30 lat, bezpłatne i swobodne.

4. WSPÓŁPRACA I PARTNERSTWA

Współpracują z wieloma organizacjami – od instytucji kultury, jak Muzeum Emigracji, po inne NGO-sy i szkoły. Organizują wspólne warsztaty, wydarzenia, udostępniają przestrzeń. Dzięki EURODESK Wymiennikownia pełni także rolę punktu informacji europejskiej, promując mobilność i edukację zagraniczną.

Poprzez warsztaty i spotkania z uczniami pokazują, że oddanie przestrzeni młodzieży może być częścią procesu edukacyjnego. Dzięki otwartości na ich inicjatywy, młodzi uczą się współodpowiedzialności, współpracy i kreatywności.

5. WYZWANIA I DOBRE PRAKTYKI

Jednym z wyzwań jest duże zaangażowanie emocjonalne – młodzież często przychodzi z osobistymi problemami, oczekując empatii i wsparcia. Zespół uczy się więc, jak stawiać granice, nie przenosić trudnych emocji do domu, a jednocześnie budować relacje oparte na zaufaniu.

Innym wyzwaniem jest konieczność bycia „na bieżąco” z trendami młodzieżowymi – co teraz interesuje młodych, jakimi językami się posługują, jakie działania ich angażują. Przykłady: rękodzieło, działania proekologiczne, warsztaty rozwojowe.

Od strony formalnej przeszkodą bywają skomplikowane procedury i konieczność konsultowania inicjatyw z innymi działami miasta. Z tego względu Wymiennikownia rzadko występuje jako lider projektów grantowych.

6. RADY DLA OSÓB ZAKŁADAJĄCYCH CENTRUM MŁODZIEŻOWE

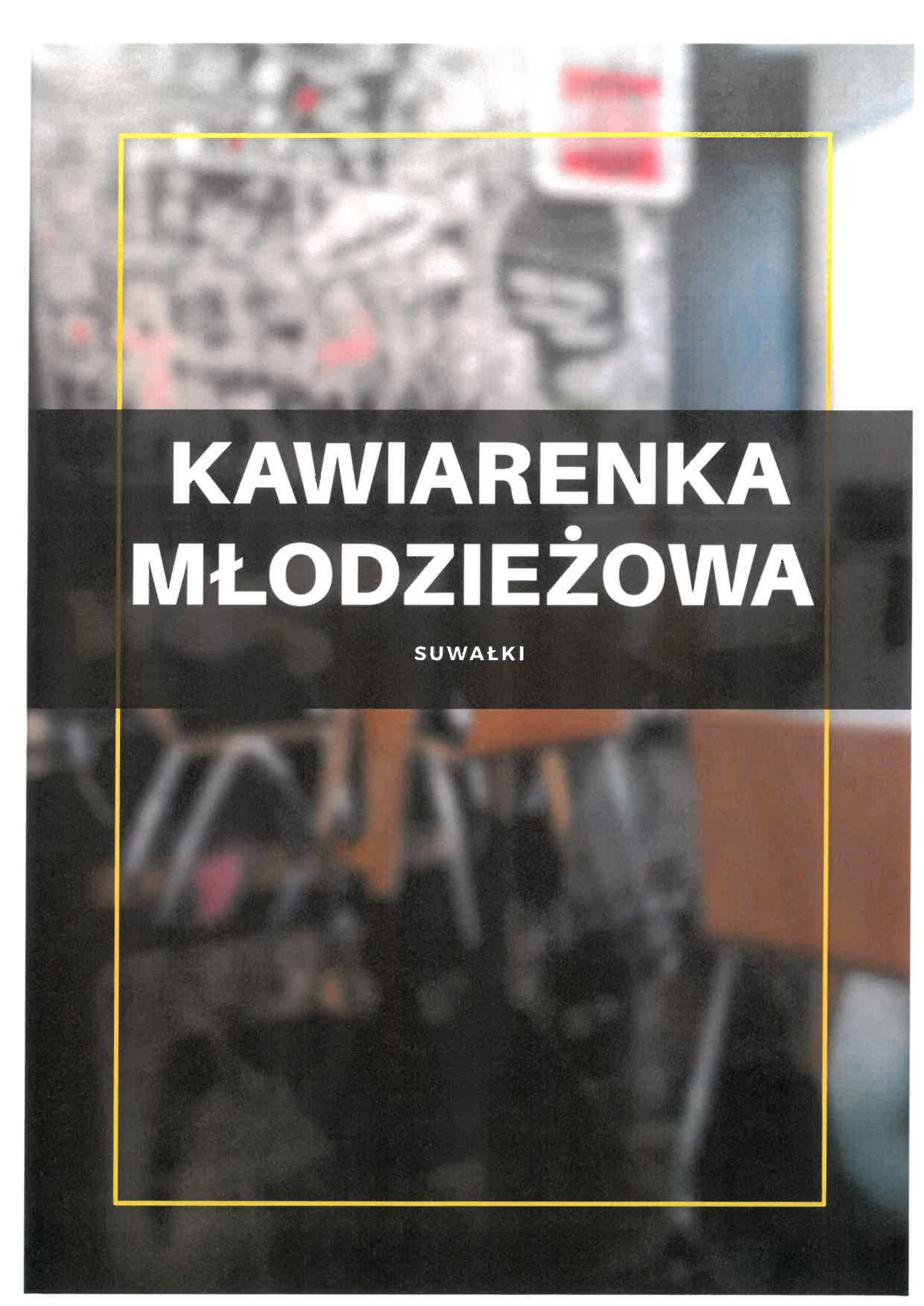
“

Trzeba być jednocześnie wyluzowanym i profesjonalnym. Mieć autorytet, ale nie być „koleżanką czy kolegą”. Młodzież czasem odpływa – ma pomysły, które nie są kontynuowane, trzeba to zaakceptować.

Warto dawać młodym informację zwrotną – podziękować za udział, dzielić się wynikami ewaluacji, tłumaczyć decyzje. Jeśli coś się nie udało – mówić o tym otwarcie.

Najważniejsze kompetencje? Otwarta głowa, elastyczność, gotowość do spontanicznego działania i cierpliwość. Nie trzeba być pedagogiem z dyplomem, ale trzeba umieć tworzyć przestrzeń, w której młodzież czuje się gospodarzami.

W wywiadzie uczestniczyły: **Martyna Winnicka** – kierownik Wymiennikowni oraz **Justyna Iwankowicz** – animatorka w Wymiennikowni.

KAWIARENKA MŁODZIEŻOWA

SUWAŁKI

1. ZAKŁADANIE CENTRUM MŁODZIEŻOWEGO

Pomysł na **Kawiarenkę Młodzieżową** zrodził się z potrzeby stałego miejsca spotkań dla członków stowarzyszenia Mroczne Bractwo <https://mrocznebractwo.pl/>. Brak przestrzeni sprawiał, że młodzież wycofywała się z aktywności. Zaczęto więc poszukiwać inspiracji i rozwiązań – analizując inne przestrzenie w Polsce, prowadząc prezentacje i konsultacje z młodzieżą. Koncepcję oparto na idei „trzeciego miejsca” – czyli przestrzeni między domem a szkołą, w której młodzi mogą być sobą. Bractwo, działające od 2017 roku, musiało zmodyfikować swój statut, by prowadzić działania społeczne i móc sięgnąć po środki z Wydziału Spraw Społecznych. Wdrożono obowiązki związane ze standardami ochrony małoletnich. Centrum formalnie prowadzi Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, na podstawie otwartego konkursu ofert. Projekt zakładał prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyki i socjoterapii, a przestrzeń młodzieżowa była ich integralną częścią.

Przygotowania poprzedziły wizyty studyjne w czterech przestrzeniach młodzieżowych i jednym domu sąsiedzkim. Pomysł został zgłoszony do miejskiego programu rewitalizacji i zyskał poparcie prezydenta miasta, który zaproponował lokal i zapewnił finansowanie. Roczna dotacja w wysokości 150 tys. zł pochodzi ze środków przeznaczonych na profilaktykę uzależnień. Największym kosztem jest etat animatorki, a miesięczny budżet animacyjny to 4 tys. zł.

Przestrzeń mieści się w Suwalskim Ośrodku Kultury. Meble i wyposażenie zapewniło stowarzyszenie i przestrzeń udało się urządzić przytulnie i funkcjonalnie. Wyzwaniem wciąż jest potrzeba większej autonomii w budynku SOKu.

2. ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI

Początek był intensywny – od tworzenia dokumentacji, przez zatrudnianie animatorów, po organizację przestrzeni. Start wymagał szybkiego wejścia na pełne obroty. Regulamin został opracowany wspólnie z uczestnikami, a przestrzeń zyskała tożsamość. Promocja opierała się na poczcie pantoflowej i osobistym zapraszaniu przez liderkę Bractwa – także w szkołach.

Zespół pozostał dość stabilny – główną rolę odgrywają wolontariusze i animatorzy, rekrutowani spośród zaufanych osób działających w Bractwie lub zaprzyjaźnionych specjalistów. Wynagrodzenia są symboliczne, więc kluczowa jest relacja i wspólne wartości. Kawiarenka jest dedykowana dla osób w wieku od 12 do 24 lat. Jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 20:00 oraz w soboty, od 16:00 do 21:00.

3. FUNKCJONOWANIE CENTRUM NA CO DZIEŃ

Młodzież ma duży wpływ na codzienne funkcjonowanie – animatorka jest częścią młodej społeczności. Program tworzą wspólnie wolontariusze, dostosowując go do swoich pasji i możliwości. Tydzień ma swój rytm – najaktywniejsze dni to wtorek i środa, z zajęciami artystycznymi, planszówkami i dyżurami specjalistów. W ofercie są m.in. rękodzieło, malowanie, robienie świec i bransoletek. Młodzi uczą się nie tylko poprzez zajęcia, ale także wspólne rytuały i obowiązki – np. mycie po sobie kubków.

4. WSPÓŁPRACA I PARTNERSTWA

Najbliższymi partnerami są Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów i Suwalski Ośrodek Kultury. W ramach działań Bractwa współpracują też z innymi NGO-sami. Liderka projektu korzystała z wcześniejszych doświadczeń w sektorze pozarządowym – to ułatwiło nawiązanie kontaktów i zdobycie zaufania. Brak takich relacji może być dużym utrudnieniem dla osób rozpoczynających działalność od zera.

5. WYZWANIA I DOBRE PRAKTYKI

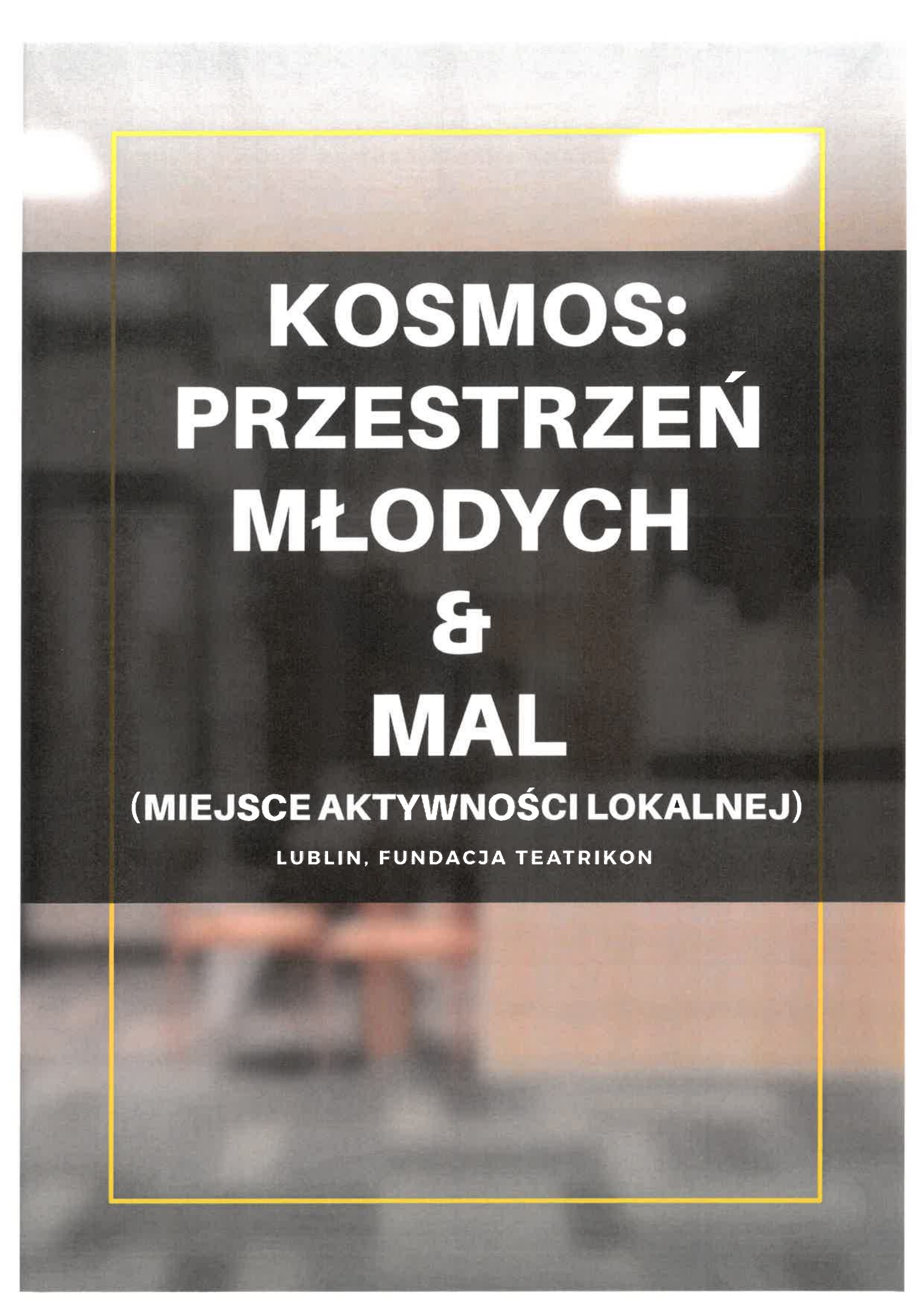
Największym wyzwaniem jest współpraca z instytucją, która zarządza budynkiem – zmiany ustaleń i trudności komunikacyjne bywają trudne. Dostosowywanie się do zmiennych warunków wymaga dużej elastyczności i odporności, ale zespół stara się chronić młodzież przed tymi problemami, utrzymując dla nich stabilność przestrzeni.

6. RADY DLA OSÓB, KTÓRE CHCĄ STWORZYĆ PRZESTRZEŃ MŁODZIEŻOWĄ

Najważniejsze to zacząć od solidnej diagnozy lokalnych potrzeb i ludzi, a nie od gotowego pomysłu. Dobrze mieć młody zespół, który realnie chce współtworzyć przestrzeń. Warto zacząć powoli, z autentycznością i otwartością – dopiero po zdobyciu zaufania można rozwijać ofertę. Kluczowe kompetencje to empatyczne słuchanie, otwartość na potrzeby młodych i zdolność budowania z nimi relacji. To przestrzeń dla nich – prowadzący powinni być tylko wsparciem.

W wywiadzie uczestniczyły: **Anna Szulc** – inicjatorka Kawiarenki Młodzieżowej w Suwałkach oraz **Aniela Gejdel** – animatorka w Kawiarence Młodzieżowej.

KOSMOS: PRZESTRZEŃ MŁODYCH & MAL

(MIEJSCE AKTYWNOŚCI LOKALNEJ)

LUBLIN, FUNDACJA TEATRIKON

Fundacja Teatrikon (Fundacja Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży **TEATRIKON**) od lat działa w Lublinie, tworząc przestrzenie, które wspierają w budowaniu relacji, realizowaniu pasji i rozwijaniu kompetencji społecznych mieszkańców. Jednym z takich miejsc jest **Kosmos** – przestrzeń młodzieżowa prowadzona we współpracy z miastem w ramach sieci **Przestrzeni Młodych**. Drugim – MAL, czyli Miejsce Aktywności Lokalnej, skierowane do społeczności lokalnej dzielnicy Szerokie w tym również dla młodych ludzi. Oba miejsca są prowadzone przez Fundację i odpowiadają na rosnącą potrzebę stworzenia dostępnych, bezpiecznych i inkluzywnych miejsc dla młodych osób.

1. ZAKŁADANIE CENTRUM MŁODZIEŻOWEGO

Pomysł stworzenia Kosmosu wyrósł z realnej potrzeby posiadania przez młodzież miejsca, które jest tylko dla nich. Nie szkoła, nie dom, nie kawiarnia – ale przestrzeń, gdzie można przyjść, odpocząć, spotkać się z rówieśnikami, pograć w planszówki, czy zorganizować coś od siebie. Fundacja Teatrikon miała już duże doświadczenie w pracy z młodymi ludźmi i prowadzeniu wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, dlatego naturalnym krokiem było podjęcie się opieki nad jedną z miejskich przestrzeni w ramach projektu miasta. Kosmos powstał w wyniku konkursu organizowanego przez Urząd Miasta Lublin – miasto ogłosiło otwarty nabór organizacji pozarządowych do prowadzenia tzw. Przestrzeni Młodych. Każdą z tych przestrzeni prowadzi inna organizacja.

Na początku najważniejszą rzeczą było znalezienie odpowiedniego lokalu. Lokalizacja była kluczowa – Teatrikon chciał być blisko uczelni. Lokal, który udało się znaleźć przy Radzie Twórców, spełniał warunki – brak barier architektonicznych, duży metraż, dostępność komunikacyjna. To tam właśnie narodził się Kosmos. W **MAL-u (Miejscu Aktywności Lokalnej)** charakter przestrzeni jest nieco inny – bardziej sąsiedzki, rodzinny, ale również otwarty na młodzież. Tam mocniej widać potrzeby młodych rodziców, osób chcących po prostu bezpiecznie spędzić czas w okolicy. Obie przestrzenie funkcjonują równolegle, w różnych dzielnicach miasta, odpowiadając na odmienne potrzeby, ale łączy je idea otwartości i oddania decyzyjności użytkownikom.

Przed otwarciem każdej z przestrzeni odbywały się konsultacje społeczne z zainteresowanymi osobami, które później zostały jej odbiorcami i odbiorczyniami. Podczas konsultacji bardzo wybrzmiały potrzeby grup, które korzystają z przestrzeni. W Kosmosie pojawiła się prośba m.in. o scenę oraz układ wystawienniczy, na której młode osoby mogą ćwiczyć i prezentować swoją twórczość, godziny otwarcia popołudniami, dostęp do bezpiecznej przestrzeni. W MAL-u z kolei ważnym czynnikiem było oddanie charakteru dzielnicy i zaakcentowanie cegielni, które dawniej były charakterystycznym punktem dla dzielnicy - dlatego za recepcją jest ściana stworzona z cegieł. Kolejną ważną potrzebą było stworzenie przestrzeni dla najmłodszych oraz dorosłych mieszkańców dzielnicy, chcących podzielić się swoimi zainteresowaniami: rękodzieło, joga, itd. oraz dla osób wykorzystujących MAL jako miejsce do pracy. W wyniku konsultacji z osobami mieszkającymi w dzielnicy Szerokie powstała duża przestrzeń, którą można dostosować do swoich potrzeb poprzez podział jej zasłonami. Zasłony pozwalają na stworzenie bardziej kameralnej przestrzeni.

Pierwszą społeczną przestrzenią prowadzoną przez Fundację Teatrikon oraz Stowarzyszenie „Cytadela Syriusza” był **Dom Kultury Narnia** <https://www.facebook.com/DomKulturyNarnia>, który funkcjonował w latach 2013-2016.

2. ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI

Pierwsze dni Kosmosu były pełne niepewności i ekscytacji. Organizator wiedział, że samo otwarcie drzwi to za mało – trzeba zbudować relacje. Zaproszono okoliczne szkoły i uczelnie na dzień otwarty, rozdawane były ulotki, powstały profile w mediach społecznościowych. Dużo dała też poczta pantoflowa – młodzi przychodzili, zostawali, polecali sobie nawzajem. Na początku największym wyzwaniem było wyrobienie nawyku korzystania z przestrzeni – zbudowanie grupy osób, które nie tylko wpadają, ale traktują Kosmos jak swój drugi dom. To z czasem zaczęło się udawać.

Zespół na starcie liczył kilka osób – koordynatorzy, animatorzy, osoby wspierające remonty i urządzenie przestrzeni. Wiele rzeczy Teatrikon robił własnymi rękami – malowanie, skręcanie mebli, zbieranie sprzętów od darczyńców. Ten etap był ważny, bo pozwalał młodym współtworzyć przestrzeń i oswajać się z nią. Od początku byli zaangażowani wolontariusze, studenci, którzy najpierw po prostu przychodzili, a potem zostawali na dłużej, angażując się w działania i współorganizację wydarzeń.

3. FUNKCJONOWANIE CENTRUM NA CO DZIEŃ

Kosmos działa od wtorku do piątku w godzinach 12:00–20:00. To przestrzeń, w której nie trzeba niczego udowadniać. Można przyjść, pograć w bilard, wypić herbatę, pogadać z animatorem albo zwyczajnie poleżeć na pufie. Jest konsola Xbox, gry planszowe, farby, pastele, koraliki. To nie jest przestrzeń tylko dla twórców – ale na pewno twórczość jest u nas bardzo mile widziana. Jest też dużo książek, głównie fabularnych, ale też specjalistycznych, naukowych. Można też skorzystać z małego pokoju, gdzie można odpocząć, poleżeć i pochillować. Jest nawet kuchnia, w której jest pełne zaplecze, można tam nie tylko odgrzać, ale też przygotować swój posiłek, np. z półproduktów. Kosmos i MAL nie gwarantuje wyżywienia dla odbiorców. Za darmo dostępne są kawa (klasyczna oraz zbożowa), herbata, kakao oraz woda.

Dużym powodzeniem cieszą się czwartkowe herbatki – spotkania młodych artystów, gdzie można porozmawiać, pokazać coś swojego, ale też po prostu побыć. Jeśli ktoś chce zorganizować wydarzenie – może to zrobić. Zasada jest prosta: jeśli wydarzenie jest otwarte, bezpłatne i odbywa się w godzinach działania Kosmosu – udostępniamy przestrzeń bez opłat. Pomagamy wtedy też w promocji i organizacji. To właśnie sprawczość młodych jest najważniejsza.

4. WSPÓŁPRACA I PARTNERSTWA

Organizatorzy Kosmosu współpracują z Biurem Partycypacji Społecznej i Biurem Polityki Młodzieżowej Urzędu Miasta. Mają z nimi dobry kontakt. Na szczęście urzędniczki są otwarte na współpracę i sugestie młodzieży. Każda z przestrzeni młodzieżowych w Lublinie wygląda trochę inaczej – i to jest jej siłą. Jak mówi operator Kosmosu: “My działamy bardziej przyuczelnianio, inni mocniej osiedlowo. Łączy nas wspólny regulamin i wartości, ale sposób działania każdej z przestrzeni wynika z lokalnych uwarunkowań i potrzeb. Zdarza się, że współpracujemy też z biznesem – IKEA wyposażała jedną z przestrzeni, czasem pożyczam sobie sprzęt lub organizujemy wspólne festiwale”.

5. WYZWANIA I DOBRE PRAKTYKI

Największym wyzwaniem na początku był remont i dopięcie formalności – opóźnienia w dostawach, przeciągające się prace, a jednocześnie presja, by zdążyć na czas. Potem pojawiła się potrzeba zbudowania społeczności – znalezienia młodych osób, które nie tylko będą odbiorcami, ale też współtwórcami przestrzeni. Dziś wyzwaniem pozostaje zapewnienie ciągłości finansowania i kadry. Czasem trudno zastąpić kogoś na urlopie, czasem trudno zrekrutować nowe osoby do zespołu. Ale największą siłą są relacje – to, że młodzież wraca, bierze odpowiedzialność, troszczy się o przestrzeń.

6. RADY DLA OSÓB, KTÓRE CHCĄ STWORZYĆ PRZESTRZEŃ MŁODZIEŻOWĄ

“

Najważniejsze to zacząć. Nawet jeśli na początku nie przyjdzie nikt – to warto otworzyć drzwi. Druga rzecz – nie tworzyć przestrzeni w oderwaniu od ludzi. Najpierw trzeba poznać społeczność, zrozumieć jej potrzeby. Miejsce nie musi być nowe, nie musi być idealne wizualnie. Musi być wspólne. Dobrze mieć wsparcie samorządu albo organizacji z doświadczeniem. Warto też mieć wokół siebie zespół, z którym można dzielić odpowiedzialność i pomysły. A młodzież? Młodzież nie potrzebuje kolejnej szkoły. Potrzebuje miejsca, gdzie może być sobą. I tego się trzymamy.

W wywiadzie uczestniczyła **Klaudyna Mach** - animatorka w Kosmosie: Przestrzeni Młodych oraz Miejsca Aktywności Lokalnej Szerokie Możliwości prowadzone przez Fundację TEAM Teatrikon, realizatorka i koordynatorka projektów.

FUNDACJA SOCLAB

Fundacja SocLab działa od 2011 roku. Od początku w naszym zespole są badacze społeczni, trenerki i moderatorki. Łączymy wiedzę socjologiczną i metodologiczną z doświadczeniem bezpośredniej współpracy z mieszkańcami i instytucjami publicznymi. Potrafimy łączyć teorię z praktyką.

Naszą misją jest zwiększenie zaangażowania ludzi w życie publiczne. Zależy nam na tym, by mieszkańcy stali się świadomymi i aktywnymi obywatelami, zwłaszcza w swoich lokalnych społecznościach. Swoją działalnością wspieramy instytucje publiczne, dostarczając im wiedzy i wspierając w działaniach, prowadzeniu procesów partycypacyjnych. Dążymy do tego, by ważne decyzje były podejmowane z uwzględnieniem ich opinii, w oparciu o dialog i rzetelne diagnozy społeczne.

Naszą misję realizujemy poprzez działania związane z:

partycypacją (wspieranie procesów konsultacji społecznych, zachęcanie różnych grup mieszkańców do wspólnych procesów decyzyjnych),

nauką (upowszechnianie wiedzy z zakresu nauk społecznych, prowadzenie badań społecznych),

projektowaniem i wdrażaniem innowacji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nowych technologii (przekazywanie wiedzy o nowych technologiach, tworzenie i promowanie cyfrowych rozwiązań służących angażowaniu ludzi w procesy decyzyjne).

Więcej na temat fundacji: <https://soclab.org.pl/>

NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY

National Endowment for Democracy (NED) to niezależna fundacja non-profit zajmująca się rozwojem i umacnianiem demokratycznych instytucji na całym świecie. Każdego roku NED przekazuje ponad 2000 dotacji na wsparcie projektów zagranicznych organizacji pozarządowych, które działają na rzecz demokratycznych celów w ponad 100 krajach.

NED finansuje wyłącznie organizacje pozarządowe, w pojęciu których mieszczą się organizacje obywatelskie, stowarzyszenia, niezależne media i inne podobne organizacje. NED jest zainteresowany projektami lokalnych, niezależnych organizacji, niezwiązanych z żadnymi partiami politycznymi. Więcej na temat NED.

YOUTH CATALYST

Youth Catalyst projekt skierowany do młodych liderów i liderek z Polski, Ukrainy i Białorusi mieszkających w Polsce północno-wschodniej. Zrealizowany w latach 2024-2025. Miał na celu rozwijanie kompetencji przywódczych, zaangażowania obywatelskiego oraz krytycznego myślenia, niezbędnych do wprowadzania pozytywnych zmian w lokalnych społecznościach.

Youth Catalyst zapewniał kompleksowe wsparcie, łącznie szkolenia, wizyty studyjne oraz realizację lokalnych inicjatyw. Uczestnicy pracowali nad własnymi projektami, które odpowiadają na potrzeby ich społeczności. Każdy zespół był również wspierany przez doświadczonych mentorów, co ułatwiło wdrożenie projektów i rozwój umiejętności przywódczych.

Program skupiał się na kilku kluczowych obszarach, takich jak rozwój liderów i liderek, promocja wartości demokratycznych, walka z dezinformacją oraz wzmacnianie dialogu międzykulturowego.

KONTAKT

Fundacja SocLab

ul. Lipowa 14/19
15-427 Białystok
(+48) 690 844 220

www.soclab.org.pl
soclab@soclab.org.pl

Wymiennikownia

ul. Kartuska 20B
81-028 Gdynia
(+48) 58 663 12 55

wymienikownia.org
wymienikownia@lis.gdynia.pl

Fundacja Teatrikon

Aleje Racławickie 33/U-8
20-049 Lublin
(+48) 609 323 042

teatrikon.pl
fundacja@teatrikon.pl

Kawiarenka Młodzieżowa

ul. Noniewicza 71,
16-400 Suwałki
(+48) 455 408 461

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61572404643877>
kawiarenkamlodziejowa@mrocznebractwo.pl

Laboratorium Badań
i Działań Społecznych

SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

NATIONAL
ENDOWMENT
FOR
DEMOCRACY